

Szemétfüst mentes Verőcét!

Közösségi kampány javaslat előterjesztése a Verőcei Önkormányzat 2016.09.13-i Képviselőtestületi Ülésére

Jelen indítvány egy alulról szerveződő verőcei civil kezdeményezés annak érdekében, hogy a verőcei műanyagégetés problémakörét, vagy akár tágabb értelemben a verőcei szemétkézelés ügyét a lakosság és a hatóságok felkarolják és közös erővel határozott pozitív változást tudjanak benne elérni.

Kérem tisztelettel az ügyet a 2016.09.13-i képviselőtestületi ülés napirendi pontjai közé felvenni megtárgyalásra.

[Előzmények](#)

[Általános Célkitűzések](#)

[Általános Feladatok](#)

[Konkrét feladatok](#)

[Megelőző tájékoztatás, oktatás](#)

[Konfliktuskezelés](#)

[Hatékony hatósági eljárás](#)

[Egyebek](#)

[Pénzügyi terv](#)

[Költségek](#)

[Beígért támogatások](#)

[További forrás lehetőségek](#)

[Lakossági támogatók](#)

[Ütemterv](#)

[Referenciák, olvasnivalók](#)

Előzmények

Verőcén a lakossági szemétkézelés napi szintű kellemetlenség és olyan veszélyforrás, mely súlyos, hosszú távú és bizonyított fenyegetést jelent saját magunk, gyermekeink és környezetünk egészségére. Verőcén a lakosság egy jelentős része télen háztartási szeméttel is fűt, tavasszal nagytakarítás címszó alatt válogatás nélkül égeti kommunális hulladékát, nyáron is sokszor égetéssel szabadul meg felhalmozódó háztartási hulladékától, ősszel pedig nagy mennyiségben égeti a nedves avart és egyéb zöldhulladékot pl. elszállítás, komposztálás vagy más helyi megoldás helyett.

A műanyagok, a háztartási szemét és kommunális hulladék, valamint a nem szárított zöld hulladék égetése komoly légszennyező tényező, az égetés során rendkívül veszélyes anyagok szabadulnak fel, melyek rövid távon is veszélyeztetik a lakosság egészségét, ráadásul lerakódnak környezetünkben és hosszú távon halmozódva is kifejtik káros, akár életveszélyes hatásukat.

Verőcei műanyagégetés ügyében 2015 és 2016 során több rendőrségi feljelentés is született, ám ezek a hivatali ügyek esetenként több mint egy éve (!!!) keringenek a hatóságok útvessztőiben bármilyen gyakorlati eredmény vagy változás nélkül, leginkább csak reményvesztettséget okozva azokban, akik verőcei lakosként változást szeretnének egy egészségesebb jövőkép víziójával.

A kezdeményezés első fellángolásaként a Verőcei Tükör 2016. [januári](#) és [februári](#) számában megjelent egy összefoglaló cikk a helyzetről, veszélyekről, statisztikákról, megoldási lehetőségekről. Ezek az anyagok jó referenciaként szolgálhatnak a jelen kampányhoz is. A Verőcei Ötletelők és az Önkormányzat tartott egy lakossági fórumot a témakörben 2016. elején, de a fórum az ötletelésnél tovább egyelőre nem jutott. A problémakör országos bemutatásához egy [idei HVG cikk](#) illetve a [Levegő Munkacsoport](#) tevékenysége is szolgálhat alapos referenciának.

Általános Célkitűzések

Jelen indítvány a **“Szemétfüst mentes Verőcét”** kampány, melynek kifejezett célkitűzése, hogy országos szinten példaértékűen, helyi hatósági és közösségi erővel, alternatívát mutatva segítsen Verőce lakosságának i) az égetés veszélyeivel és következményeivel kapcsolatos információhiány és tudatlanság teljes felszámolásában; ii) az égetési és szemétkézelési szokások drasztikus, pozitív irányú megváltoztatásában; iii) a helyi légszennyezés jelentős visszaszorításán keresztül mindnyájunk levegőjének tisztán tartásában.

A kampány járulékos előnyei lehetnek: i) a közösség cselekvőkészségének előmozdítása; ii) a közösségi szerveződés és ezáltal a falu szociális hálózatának erősítése; iii) a lakossági félelmek oszlatása és a szomszédsági szemléletformálás hatékonyságának növelése; iv) az önkormányzat, a lakosság és a hatóságok példaértékű összefogása; v) a falu imázsának javítása; vi) a lakossági elégedettség mutatók javítása.

Víziónk egy élhetőbb, tisztább, egészségesebb, lakható Dunakanyar, melyben a kivételesen tiszta adottságú helyi levegőt nem szennyezi az emberi tudatlanságból és nemtörődömségből fakadó kellemetlen és mérgező füst.

Általános Feladatok

A felsorolt általános célkitűzések elérése érdekében az alábbi területeken van szükség hatékony cselekvésre vagy a hatékony cselekvés előmozdítására:

- **Megelőzés:** alapos és részletes, központilag támogatott tájékoztatás és oktatás, nevelés, tudatformálás minden szinten
- **Konfliktuskezelés:** a jó szemlélet közösségi, lakossági terjedésének segítése, az egymás számonkéréséből fakadó félelmek és a közösségi számonkéréssel

kapcsolatos fenntartások oldása, az égetésből fakadó szomszédi konfliktusok megoldásának segítése

- **Hatékony hatósági eljárás:** egy olyan hatósági eljárás mód kidolgozása, mely lehetőséget ad a lakosságnak az illegális események gyors bejelentésére és az illegális tevékenység azonnali, határozott, arányos szankcionálására

Konkrét feladatok

Megelőző tájékoztatás, oktatás

- Szakmai szervezetek bevonása (pl. [Levegő Munkacsoport](#), [Magosfa](#), [Humusz](#))
- Projekt oldal létrehozása az önkormányzati honlapon és/vagy az alakulóban lévő, kapcsolódó verőcei civil összefogás dedikált honlapján, ahol összefoglalva, átláthatóan követhetők a projekt események, elérhetők segítő tájékoztató anyagok
- Helyi célzott A5/A4 szórólap létrehozása
- Helyi célzott A3 kampány plakát létrehozása
- Szórólap eljuttatása MINDEN helyi háztartásba, akár személyes tájékoztatással rásegítve
- A levegővel, a helyi levegővel kapcsolatos kérdések beépítése mennél több környezeti jeles nap (Víz világnapja, Föld napja, Madarak és Fák napja, stb.) és más lakossági események óvodai, iskolai, családi, helyi megünneplésébe
- Oktató, tájékoztató események szervezése óvodában
- Oktató, tájékoztató események szervezése iskolában
- Oktató, tájékoztató események szervezése közösségi házban
- Levegőtisztaság mérésorozatok LMCs bevonásával

Konfliktuskezelés

- Szakemberek bevonásával konfliktuskezelési stratégia kialakítása
- Mediált beszélgetések szervezése a helyi égetős gócpontoknál
- Közösségi esemény szervezése tapasztalatcserére, a fellépési módszerek és eljárások oktatására a két érintett fél bevonásával (égetők és nem égetők)

Hatékony hatósági eljárás

- Helyi rendelet módosítása, szigorítása az égetéssel kapcsolatban (akár teljes tiltás, ahogy Kismaroson, Gödön, stb.)
- Az összes vonatkozó hatóságot (Önkormányzat, Járási Hivatal, Rendőrség, Zöldhatóság, Katasztrófavédelem) és a civil oldalt is bevonó tárgyalássorozat elindítása a helyzet kooperációt is igénylő kérdéseinek megoldására
- Rendőrség és civil szakmai, környezetvédő, illetve ha van: települési, településvédő, bármilyen pozitív közösségi célt maga elé tűző szervezetek összekapcsolása, járőrök oktatása
- Hatékony, gyors eljárásrend kidolgozása, megerősítése helyi rendelettel

- Fűtési alternatívák kialakítása közösségi erővel (pl. kaláka tűzifa tároló építés, hordós vízmelegítő napkollektor építés, stb.)

Egyebek

- Projekt kommunikáció, sajtóanyagok létrehozása, Verőce imázs/közkép építés, a jó szemlélet országos terjesztése
- Kommunikációs terv kidolgozása, a jó kezdeményezés mennél gyorsabb országos hírré tétele érdekében, lehetőleg már az üdülési szezon előtt

Pénzügyi terv

Költségek

A költségek minimalizálása és a közösségi erő előmozdítása érdekében érdemes a helyi szakértelem sokrétű bevonására törekedni (pl. Honlap, szóróanyagok, szervezés, tájékoztatás stb. témakörökben). Az alábbi táblázat egy nagyon nyers becslés, egyfajta kiindulópont egy összetett kampányhoz.

tétel	összeg	megjegyzés
Honlap létrehozása, fenntartása	50 000 Ft	
Szórólap kidolgozása	20 000 Ft	
Plakát kidolgozása	20 000 Ft	
Szórólap+plakát nyomtatás	100 000 Ft	
Levegőszennyezettség mérés	100 000 Ft	Levegő Munkacsoport csinált hasonlót GÖD-ön
Civil szervezetek bevonása oktatási eseményekbe	20 000 Ft/db, legalább 3db szükséges	Egy alkalom csoportfoglalkozás, kb.
hatóság + civil workshop rendezése	50 000 Ft	
egyéb előre nem kalkulálható költségek	100 000 Ft	
ÖSSZESEN	kb. 500 000 Ft	

Beígért támogatások

- Verőcéért Alapítvány deklarálta támogatását (Greff Katalin)

- Vásárhelyi Gábor felajánlotta lakossági szponzorációját **100 000 Ft** értékben, amennyiben a kampány tényleg beindul konkrét eseményekkel, lesz érdemi Önkormányzati anyagi támogatása és felelőse is

További forrás lehetőségek

- Pályázati források
- Önkormányzat támogatása
- Civil szakmai szervezetekkel való összefogás

Lakossági támogatók

Az alábbi lista csak egy rövid szemléltető kiindulópont. A környezettudatos szemléletű verőcei lakosság körében alakulóban van egyfajta civil összefogás, ahonnan számos további aktív támogató toborozható. A kampánynak ez is egyfajta célkitűzése, hogy közös pozitív ügy mentén összefogja az aktivizálható lakosságot és közösséget építsen.

Résztevő neve	elérhetőség	Vállalás, feladat, szerepkör
Vásárhelyi Gábor	aerovv@gmail.com +36-20-9928356	Mérnök-fizikus. Ötletgazda. Általános részvétel szervezésben, ötletelésben. Honlap szakmai tartalom kialakítása, fenntartása, szórólap/plakát szakmai tartalom kialakítása, stb.
Zsombor Balázs		Grafikus. Kiadványszerkesztés, grafikai munkák
Barabás Tamás	tbarabas@gmail.com	Jogász, non-profit jog, környezet és építési jog
Tóth Réka Anna	tothrekaanna@gmail.com	Turisztikai szakújságíró. Ötletgazda. Általános részvétel, sajtó
Böör Levente, Orovecz Géza, Vadadi Zsolt, Zölei Anikó		sokféle kompetenciával aktív részvétel, amennyiben beindul valami a kezdeményezésből

Ütemterv

- A kampányhoz szórólap és plakát tervek kiinduló változatai elkészültek, további iterációk szükségesek azonnali hatállyal, amint kialakul a támogatók köre és a kampány tartalma, esszenciája
- egy civil honlap létrehozása folyamatban van
- A tájékoztató és kommunikációs kampányt a 2016/2017-es fűtési szezon indításakor érdemben, nagy erővel el kell kezdeni
- Novembertől lehetne havi rendszerességgel késő tavaszig egyfajta workshop sorozatot tartani pl. az alábbi témákkal:
 - fűtési szokások és praktikák workshop
 - hatósági workshop helyi eljárásrend kidolgozásához
 - szemétkézellel kapcsolatos civil szervezet interaktív workshop-ja gyerekeknek
- A hatósági eljárásrend kialakítása hosszabb átfutású, de tavaszig bezárólag ezzel a szállal is kell érdemben foglalkozni, előrelépni

Referenciák, olvasnivalók

- <http://kisdunaujsag.hu/2016/02/15/valami-buzlik-a-dunakanyarban-1-resz/>
- <http://kisdunaujsag.hu/2016/02/16/valami-buzlik-a-dunakanyarban-2-resz/>
- http://hvg.hu/gazdasag/20160312_fustkod_szmog_mergezo_hulladek_egetes
- <https://www.levego.hu/tanulsagos-ugyek/hogyan-ervenyesithetjuk-jogainkat-a-muanyag-egetekkel-szemben>
- <https://www.levego.hu/kapcsolodo-anyagok/soha-ne-egess-hulladekot>